

Latin, längre lärokurs 18.3.2021

Slutgiltiga beskrivningar av goda svar 18.5.2021

Grunderna enligt vilka bedömningen gjorts framkommer i de slutgiltiga beskrivningarna av goda svar. Uppgiften om hur bedömningsgrunderna tillämpats på examinandens provprestation utgörs av de poäng som examinanden fått för sin provprestation, de slutgiltiga beskrivningarna av goda svar och de föreskrifter gällande bedömningen som nämnden gett i sina föreskrifter och anvisningar. De slutgiltiga beskrivningarna av goda svar innehåller och beskriver inte nödvändigtvis alla godkända svarsalternativ eller alla godkända detaljer i ett godkänt svar. Eventuella bedömningsmarkeringar i provprestationerna anses vara jämfällbara med anteckningar och sålunda ger de, eller avsaknaden av markeringar, inte direkta uppgifter om hur bedömningsgrunderna tillämpats på provprestationen.

Fulla poäng kan endast ges för ett svar som inte innehåller felaktig information.

Provpresentationerna får inte kopieras. De är sekretessbelagda handlingar.

Anvisningarna om bedömningstjänsten för det elektroniska provet är åtkomliga på nämndens webbplats via länken: <https://www.ylioppilastutkinto.fi/sv/bedomningstjanstens-anvisningar-for-larare>

Innehåll i fullpoängssvar

Del 1: Översättning till svenska (90 p.)

1. Plinius brev till Trajanus om behandlingen av kristna (90 p.)

Gaius Plinius Secundus till kejsar Trajanus.

Jag ber er, (min) herre, om hjälp med råd från er. (4 p.) Jag fick mig nämligen tillsänd en anonym skrivelse (4 p.) där ett flertal kristnas namn nämns (4 p.) men jag har aldrig deltagit i förhör av kristna (4 p.) och jag vet inte hur jag borde bestraffa dem (4 p.). I skrivelsen namngavs också personer som uppgav sig vara kristna men som snart därefter förnekade saken. (8 p.) Det finns också andra som förnekar att det någonsin skulle ha varit kristna (4 p.) och dessutom sådana som säger att de varit det tidigare men nu övergett irrläran (6 p.), vissa för tre år sedan, andra flera år tidigare, vissa till och med för tjugo år sedan (4 p.).

Jag har hittills följt följande procedur vid förhören av de kristna. (4 p.) Jag frågade först om de är kristna (4 p.). Om de erkände, frågade jag på nytt och också en tredje gång och hotade med dödsstraff (6 p.); de som höll fast vid sin irrlära dömde jag till döden (4 p.). Alla de som förnekade att de är kristna eller som sade att de hade övergett den här irrläran befallde jag att förbanna Kristus. (8 p.) Därtill bad jag att det skulle ställas fram en bild på dig och bilder på gudarna på platsen (6 p.) och befallde de kristna att hedra din bild och gudabilderna (6 p.). De som gjorde så och därtill förbannade Kristus (4 p.) – vilket de som är verkligt kristna inte kan göra – släppte jag fria. (6 p.)

Del 2: Läsförståelse (80 p.)

2. Plinius brev till Trajanus fortsätter, Trajanus svarar (80 p.)

2.1 Vad var slutresultatet av förhören? Vilket slags förhör ordnade Plinius ytterligare och vad var slutresultatet av det? (12 p.) (textsvar)

- Inget brottsligt avslöjades. (4 p.)
- Han genomförde ett förhör genom att tortera två flickor (4 p.) men han fick endast reda på deras irrlära (4 p.).

2.2 Vad berättade de anklagade om de kristnas verksamhet och vad lovade de kristna? (12 p.) (textsvar)

- De samlas vissa dagar/i gryningen (4 p.) för att sjunga en sång till Kristus (4 p.).
- De lovade att de aldrig skulle göra sig skyldiga till stöld eller äktenskapsbrott och inte heller bryta sina löften. (4 p.)

2.3 Vad brukade de göra efter detta? (Nämn två saker.) (8 p.) (textsvar)

- De avlägsnade sig (4 p.) och samlades på nytt för att avnjuta en måltid (4 p.)

2.4 Vad gjorde Plinius efter detta och vad var syftet? (8 p.) (textsvar)

- Plinius avslutade utredningen för att be Trajanus om råd (4 p.)

2.5 Vad oroade sig Plinius över? Vad säger han att är på väg att ske? (16 p.) (textsvar)

- Det växande antalet kristna. (4 p.)
- Människor i alla åldrar och från alla samhällsklasser, både kvinnor och män, i både städer och byar utsätts för fara på grund av irrläran. (12 p.)

2.6 Vad ansåg Trajanus om Plinius handlande? (4 p.) (textsvar)

- Att Plinius hade handlat rätt. (4 p.)

2.7 Vad anser Trajanus om saken och vilka råd ger han om behandlingen av de kristna? Vilket villkor ställer Trajanus? Nämn sammanlagt fem saker. (20 p.) (textsvar)

- Det finns inte bara ett enda sätt att handla i förhören. (4 p.)
- Man ska inte leta efter kristna. (4 p.)
- De som angetts måste bestraffas (4 p.), de som ångrar sig ska få förlåtelse (4 p.) på det villkoret att de förnekar att de är kristna (4 p.)

Del 3: Grammatik (39 p.)

3. Morfologi (20 p.)

3.1 Plocka ut tre deponensverb ur materialet. (6 p.) (textsvar)

- sum secutus, confitentes, minatus (3 x 2 p.)

3.2 Plocka ut en passiv infinitiv presens ur materialet. (2 p.) (textsvar)

- apportari (2 p.)

3.3 Plocka ut en gerundium eller en gerundivum ur materialet. (2 p.) (textsvar)

- interrogandis (2 p.)

3.4 Omvandla de understrukna orden till singular. (6 p.) (textsvar)

- Primo interrogavi ipsum, an esset Christianus. (3 x 2 p.)

3.5 Omvandla de understrukna orden till plural. (4 p.) (textsvar)

- Nulla scelera in Christianis inveni. (2 x 2 p.)

4. Syntax (9 p.)

4.1 Omvandla följande sats genom att ersätta det understrukna uttrycket med en bisats. (3 p.) (textsvar)

- Cum has res confecissent (3 p.)

4.2 Omvandla följande sats genom att ersätta det understrukna uttrycket med en bisats. (3 p.) (textsvar)

- ut cibum caperent. (3 p.)

4.3 Omvandla följande sats genom att använda verbet iubere i stället för verbet imperare. (3 p.) (textsvar)

- Iussi Christianos imaginem tuam deorumque simulacra honorare. (3 p.)

Del 4: Senare latin (10 p.)

5. Berättigat krig (10 p.)

- 5.1 definiri (2 p.) (centraliserat bedömt textsvar)
- 5.2 iniurias (2 p.) (centraliserat bedömt textsvar)
- 5.3 suis (2 p.) (centraliserat bedömt textsvar)
- 5.4 improbe (2 p.) (centraliserat bedömt textsvar)
- 5.5 ablatum est (2 p.) (centraliserat bedömt textsvar)